

Leipomotyö ja altistuminen jauhoille

Altistuminen jauhoille ja leipomotyö voivat aiheuttaa ammattitauteja ja muita terveyshaittoja. Tämän tiedotteen tarkoituksena on edistää työolojen terveellisyyttä ja turvallisuutta ja antaa lisätietoa työntekijöiden altistumista vähentävistä toimista.

Altistuminen

Tyypillisimpiä jauhoille altistuvia ammattiryhmiä ovat leipomo-, pizzaravintola- ja konditoriatyöntekijät sekä muut elintarviketeollisuudessa työskentelevät henkilöt. Kotimaisten viljojen lisäksi yhä enenevässä määrin käytetään gluteenittomia jauhoja, kuten hirssiä, tattaria, soijaa ja lupiinia sekä niiden apuaineena psylliumia. Jauhoille on mahdollista altistua myös mm. karjatalouden töissä sekä rehuteollisuudessa.

Terveyshaitat

Sekä perinteisten että gluteenittomien jauhojen tiedetään aiheuttavan hengitysteiden allergiaa, kuten astmaa ja nuhaa, silmäoireita sekä allergista ihottumaa niitä käsitteleville työntekijöille. Suomessa todetaan vuosittain useita jauhopölyn aiheuttamia hengitysteiden ammattitauteja. Tämän lisäksi myös mm. jauhonparanteiden entsyymit, lisäaineet ja varastopunkit voivat aiheuttaa ammattitauteja ja ne on syytä huomioida tutkimuksissa, mikäli käytetyt jauhot eivät vaikuta olevan oireiden syynä.

Haittojen vähentäminen

Terveyshaittojen torjumiseksi on tärkeää estää jauhopölyn pääsy työntekijöiden hengitysteihin välttämällä runsaasti pölyviä työtapoja ja raaka-aineita sekä käyttämällä tehokasta ja oikein (esim. alas tai sivulle) suunnattua kohdepoistoa ja yleisilmastointia. Tarvittaessa käytetään lisäksi P2- tai P3-luokan hengityksensuojaimia, joiden tulee olla pitkissä työvaiheissa varustettu puhaltimella. Iho suojataan kertakäyttökäsinein.

Jauhopölyn aiheuttamista terveyshaitoista ja altistumisen vähentämisestä saatte tarvittaessa tietoa Työterveyslaitoksen sivuilta www.ttl.fi/toissaterveena ja www.ttl.fi/kemikaalit-ja-tyo/jauhopoly sekä Työturvallisuuskeskuksen sivulta www.ttk.fi/julkaisu/polyt-pois-yhteistyolla-vahenna-jauhopolya-leipomossa

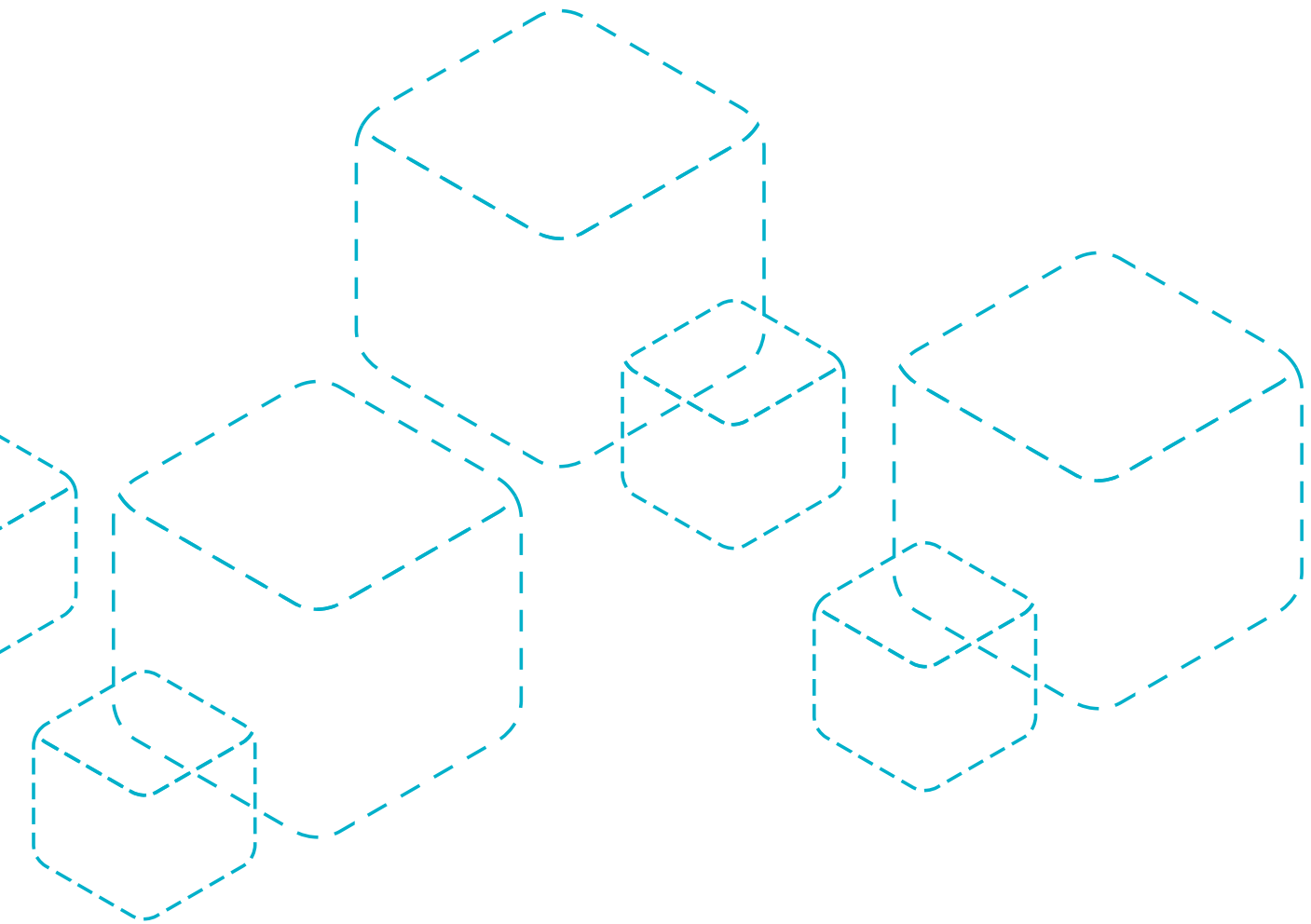

Ohjausta työterveyshuollosta

Suosittellemme tiivistä yhteistyötä työterveyshuoltoon kanssa kaikissa sairastumisiin, oireiluun, suojautumiseen ja työympäristöön liittyvissä asioissa. [Työturvallisuuslain \(738/2002\)](#) mukaan työnantaja on velvollinen tekemään työn vaarojen selvittämisen ja arvioinnin sekä tekemään riittävät toimenpiteet niiden torjumiseksi. Työterveyshuolto toimii asiantuntijana työn terveellisyyttä ja turvallisuutta koskevilla asioilla.

Sen tulee tehdä työpaikkaselvitys, jossa työn terveysvaikutukset arvioidaan.

Työterveyshuollon tulee kiinnittää huomiota altistumisen laatuun ja määrään, suojautumiseen, iho-, hengitystie- ja silmäoireisiin sekä oireilevien henkilöiden seurantaan. Terveystarkastukset tulee tehdä Terveydellisen merkityksen arviointiin perustuen yleensä 1-3 vuoden välein.

Mikäli tarvitsette lisätietoja, työpaikkamittauspalveluita tai apua altistumista ehkäiseviin toimenpiteisiin, voitte ottaa yhteyttä Työterveyslaitoksen asiantuntijoihin.

Tuula Liukkonen
johtava asiantuntija
tuula.liukkonen@ttl.fi
+358 30 474 3208

Mauri Mäkelä
tuotepäällikkö
mauri.makela@ttl.fi
+358 30 474 6031